



סימני ראש השנה (נוסח ע"מ)

בשתי הלילות של ראש השנה עושים סדר זה לסימן טוב. מקור מנהג הסימנים הוא במסכת כריתות (ו ע"א): "אמר אביי: השתא דאמרת 'סימנא - מילתא היא', יהא רגיל איניש למיכל ריש שתא: קרא ורוביא, כרתי, סילקא ותמרי" (עכשיו שאמרת שלסימן יש חשיבות, יהא רגיל אדם לאכול בראש השנה דלעת, לוביה, כרישה, תרד ותמר). יש מהגאונים שנקטו שצריך רק לראותם, אך למעשה נהגו קהילות ישראל לאוכלם ולומר נוסח היה"ר.

יברך "בורא פרי העץ" על התמר
ויכוון לפטור כל הפירות

קרא

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי
אבותינו, שתקדע רוע גזר דיננו,
ויקרא לפניך זכיותינו:

רעין

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי
אבותינו, שנהיה מלאים מצות
ברמון:

תפוח בדבש

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי
אבותינו, שתתחדש (שתחדש)
עלינו שנה טובה ומתוקה ברכש:

ראש דג או דבש

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי
אבותינו, שנהיה לראש ולא לתב.
ותזכר לנו עקדתו ואילו של יצחק
אבינו עליו השלום, בן אברהם אבינו
עליו השלום:

תמרים

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי
אבותינו, שיתמו אויבינו ושונאינו
וכל מבקשי רעתנו:

יברך "בורא פרי האדמה"
ויכוון לפטור כל הירקות

רוביא

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי
אבותינו, שירבו זכיותינו ותלבבנו:

רבי

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי
אבותינו, שיכרתו אויבינו ושונאינו
וכל מבקשי רעתנו:

סלקא

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי
אבותינו, שישתלקו אויבינו ושונאינו
וכל מבקשי רעתנו:

ועוד יש מקהילות ישראל שנהגו להוסיף על זה מאכלים שונים, ובהם: בשר שמן ומיני מתיקה, בשר כבש (זכר לאיל אברהם), ריאה (שתהא שנה קלה כריאה), דגים (שנפרה ונרבה כדגים), גזר (שיגזור עלינו גזירות טובות ושייגורו אויבנו, וכן מלשון "מעהרן" - לרבות), אתרוג (לבעל הטורים הגורס בדברי הגמרא גם אתרוג), שום (לרמב"ז שנקט שהוא מסימני קרקס"ת המובאים בגמרא), חבושים (שיצאו חבושי עמך ישראל ממאסרם לאורה, וכן כפרי חדש לשהיינו), שומשום (שנפרה ונרבה כשומשומין), ענבים לבנים ותאנים לבנות (משום מתיקותם וכן שצבעם מסמל את הכפרה) ריבות שונות (מתוקות) וחלה (עגולה, בצורת סולם או עם צורת יד). רבים נהגו לטבול את החלה בדבש במקום או בנוסף למלח, או בסוכר.

